

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/3/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4696899761
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4696899761.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členov senátu JUDr. Márie Malíkovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľov: 1. W. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom D., W. XXXX/XX, 2. B. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XX, obaja zastúpení JUDr. Jozefom Dudzikom, advokátom so sídlom v Topolčanoch, Škultétyho 1597/7, proti odporcovi: Pivovary Topvar, a. s. so sídlom vo Veľkom Šariši, Pivovarská 9, IČO: 31 648 479, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. René Hudzovič, s. r. o. so sídlom v Nitre, Štefánikova tr. 49, IČO: 36 860 697, o náhradu mzdy, o odvolaní navrhovateľov a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Topolčany zo dňa 30. septembra 2013 č. k. 5C/61/1996-340 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Topolčany zo dňa 25. novembra 2013 č. k. 5C/61/1996-362, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti v spojení s opravným uznesením **p o t v r d z u j e**.

Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľov v 1. a 2. rade na zaplatenie náhrady mzdy zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 251 ods. 1, § 255 zák. č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce, § 53 ods. 1 písm. b/, § 61 ods. 1, § 64, § 261 ods. 4 zák. č. 65/1965 Zb. Zákonníka práce, ako i zistený skutkový stav. Na základe vykonaného dokazovania a po späťvzatí návrhu navrhovateľov v časti o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru dospel k záveru, že návrh navrhovateľov na zaplatenie náhrady mzdy nie je dôvodný. Uviedol, že je nesporné, že navrhovatelia v 1. a 2. rade boli zamestnaní u odporcu, pričom odporca im listom zo dňa 22. 02. 1996 oznámil, že s nimi okamžite končí pracovný pomer podľa § 53 ods.1 písm. b) Zákonníka práce z dôvodu hrubého porušenia pracovnej disciplíny. Navrhovatelia v 1. a 2. rade sa následne návrhom, podaným na súd dňa 04. 03. 1996, domáhali určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru zo dňa 22. 02. 1996 a zároveň sa domáhali náhrady mzdy za obdobie od 23. 02. 1996 do času, kedy im odporca umožní opäť pracovať. Konanie navrhovateľov v 1.a 2. rade spolu s ďalšími zamestnancami odporcu, ktoré odporca posúdil ako hrubé porušenie pracovnej disciplíny a pre ktoré s nimi okamžite zrušil pracovný pomer, bolo predmetom trestného stíhania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 2T/147/1999, pričom navrhovatelia v 1. a 2. rade boli rozsudkom zo dňa 27. 11. 2012 právoplatne oslobodení spod obžaloby, nakoľko nebolo dokázané, že spáchali skutky uvedené v obžalobe. Po skončení trestného konania, kvôli ktorému bolo prerušené konanie o návrhu navrhovateľov o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy, navrhovatelia zobrali späť svoj návrh v časti o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, odporca s týmto čiastočným späťvzatím návrhu súhlasil a súd uznesením zo dňa 21. 03. 2013

konanie v časti o určenie neplatnosti skočenia pracovného pomeru, dané navrhovateľom odporcom, zastavil. Proti tomuto uzneseniu podali navrhovatelia odvolanie a Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 7Co/123/2013-322 zo dňa 31. 05. 2013 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Predmetom konania tak zostal návrh navrhovateľov, ktorým žiadali náhradu mzdy a to navrhovateľ v 1. rade náhradu mzdy za obdobie od 23. 02. 1996 do 19. 11. 1997, spolu v sume 4.879,51 eura a navrhovateľ v 2. rade žiadal náhradu mzdy za obdobie od 18. 02. 1998 do 03. 12. 2006 v sume 16.332 eur. Návrhu navrhovateľov v 1. a 2. rade v tejto časti však nebolo možné vyhovieť, pretože pred rozhodovaním o náhrade mzdy zobrali svoj návrh v časti o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru späť a v tejto časti bolo konanie zastavené, pričom v zmysle § 61 ods. 1 Zákonníka práce, účinného v čase okamžitého skončenia pracovného pomeru, t. j. zák. č. 65/1965 Zb., pracovník má právo na náhradu mzdy v prípade, ak s ním organizácia neplatne zrušila pracovný pomer okamžite a ak pracovník oznámil organizácii, že trvá na tom, aby ho ďalej zamestnávala. Podmienkou priznania náhrady mzdy je teda skutočnosť, že sa jednalo o predchádzajúce neplatné okamžité skončenie pracovného pomeru, k čomu je potrebné, aby o tejto neplatnosti rozhodol súd, pričom návrh musí byť podaný na súde najneskôr v lehote dvoch mesiacov odo dňa, kedy sa pracovný pomer mal skončiť týmto rozviazaním. Lehota uvedená v § 64 Zákonníka práce je lehotou prekluzívnou. V danej veci v dôsledku späťvzatia návrhu navrhovateľov v 1. a 2. rade bolo konanie o ich návrhu na určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru zastavené a súd sa teda v ďalšom konaní o priznanie náhrady mzdy nemohol zaoberať otázkou platnosti alebo neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru ako otázkou predbežnou (R 75/1977). Ak navrhovatelia v 1. a 2. rade chceli zabrániť tomu, aby nastali účinky vyplývajúce z okamžitého skočenia pracovného pomeru, tak v lehote dvoch mesiacov museli podať na súde návrh o určenie neplatnosti okamžitého skočenia pracovného pomeru a ak takýto návrh nepodali, pracovný pomer medzi účastníkmi sa skončil na základe tohto právneho úkonu, aj keby išlo o neplatné rozviazanie pracovného pomeru. Po uplynutí dvojmesačnej lehoty sa súd už otázkou platnosti rozvázovacieho úkonu nemôže zaoberať, a to ani ako predbežnou otázkou. Späťvzatie návrhu navrhovateľov v časti určenia neplatnosti okamžitého skočenia pracovného pomeru spôsobilo, že pracovný pomer navrhovateľov v 1. a 2. rade sa skončil okamžite dňom 22. 02. 1996, pri rozhodovaní o ich nároku na náhradu mzdy nebolo možné sa zaoberať otázkou platnosti rozviazania pracovného pomeru ako otázkou predbežnou, a keďže si uplatnili nárok na náhradu mzdy od 23. 02. 1996, tento nárok navrhovateľov nie je dôvodný, nakoľko ich pracovný pomer sa skončil dňom 22. 02. 1996. Z uvedených dôvodov nebolo potrebné vykonať dokazovanie ohľadom výšky mzdových nárokov navrhovateľov, keďže základ nároku nebol daný, a preto súd návrh navrhovateľov na doplnenie dokazovania zamietol. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 150 ods.1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech a ktorý by mal v zásade právo na náhradu trov konania v zmysle § 142 ods. 1 OSP a § 146 ods. 2 veta prvá OSP, nepriznal náhradu trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré spočívajú v tom, že o neúspechu navrhovateľov v konaní rozhodlo procesné pochybenie - späťvzatie návrhu o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktorý návrh bol potrebný pre rozhodnutie súdu o návrhu navrhovateľov v časti o zaplatenie náhrady mzdy, pričom s veľkou pravdepodobnosťou, pokiaľ by navrhovatelia zotrvali na návrhu o určenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru, by sa mohli úspešne domáhať zaplatenia náhrady mzdy vo výške, voči ktorej sú trovky konania, ktoré odporcovi vznikli v tomto konaní, iba nepatrné.

Opravným uznesením zo dňa 25. novembra 2013 č. k. 5C/61/1996-362 súd prvého stupňa opravil a doplnil záhlavie rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 30. septembra 2013 č. k. 5C/61/1996-340 o meno a priezvisko sudcu, ktorý vec rozhodol tak, že prvý riadok záhlavia rozhodnutia má správne znieť: „Okresný súd Topoľčany samosudkyňou Mgr. Dagmar Snopekovou v právnej veci ...“.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadli v zákonnej lehote odvolaním navrhovatelia v 1. a 2. rade, domáhajúc sa ním zrušenia napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu a vrátenia veci súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie. Namietali, že nebol zistený správne a dostatočne skutkový stav, pričom doposiaľ nepochybne zistený skutkový stav je taký, že s navrhovateľmi bol okamžite zrušený pracovný pomer ku dňu 22. 02. 1996, ktorého platnosť pôvodne napádali návrhom podaným na súd dňa 04. 03. 1996. Od nasledujúceho dňa po okamžitom skončení pracovného pomeru, teda od 23. 02. 1996, uplatňovali tým istým návrhom aj nároky na náhradu mzdy. Nie je jasné, prečo súd prvého stupňa v rozsudku tieto dôležité údaje neuvádza. Navrhovatelia pritom návrh podali 04. 03. 1996, teda v zákonnej dvojmesačne prekluzívnej lehote. Nemôže byť problém ani s tým, ako ohraničiť obdobie, za ktoré je možné náhradu mzdy priznať a navrhovatelia začiatok i koniec obdobia, za ktoré požadujú náhradu mzdy, jasne ohraničili. Späťvzatie návrhu v časti o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru nemalo a dnes už nemá žiadny praktický význam, pretože niet najmenšieho právneho záujmu a už vôbec

nie nalievavého, aby o tejto veci musel konať a rozhodovať súd. Súd by mal rozhodovať o stave, ktorý tu je ku dňu rozhodovania o veci a tu sa zdá nevhodná aplikácia názorov, ktoré sú staré viac ako 35 rokov, navyše, ak objektívne uvažujúci človek musí dôjsť k takému záveru, že rozviazanie pracovného pomeru bolo a je neplatné, že rozhodovať o tomto v súčasnosti je úplne zbytočné, pretože ani jedna strana nemá záujem obnoviť pôvodné pracovno-právne vzťahy. Trvali na tom, aby bolo vykonané dokazovanie na špecifikáciu výšky náhrady mzdy a aby bolo návrhu vyhovené.

V doplnení odvolania (doručeného súdu prvého stupňa po uplynutí lehoty na podanie odvolania) navrhovateľa v 1. a 2. rade uviedli, že dňa 05. 04. 2013 podali na Okresný súd Topoľčany návrh na začatie konania o neplatnosť skončenia pracovného pomeru po tom, čo bolo zastavené konanie 5C/61/1996. Nový návrh je prejednávaný pod sp. zn. 5C/185/2013, pričom konanie v tejto veci bolo prerušené do právoplatného rozhodnutia o návrhu navrhovateľov o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru. Nie je preto možné v rámci odvolacieho konania meritórne rozhodovať o náhrade mzdy, pretože stále nie je rozhodnuté o základe žaloby - neplatnosti rozviazania pracovného pomeru a bude preto nutné vyčkáť na rozhodnutie o neplatnosti rozviazania pracovného pomeru navrhovateľov vo veci 5C/185/2013 a potom sa možno zaoberať otázkou náhrady mzdy. To je dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie na nové konanie a rozhodovanie, podľa toho, ako dopadne rozhodnutie o neplatnosti skončenia pracovného pomeru vedené na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 5C/185/2013.

Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania napadol v zákonnej lehote odvolaním odporca, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že navrhovateľa v 1. a 2. rade budú zaviazaní nahradiť mu trovy prvostupňového konania v celkovej výške 1.463,68 eura. Zároveň navrhol, aby súd zaviazal navrhovateľov v 1. a 2. rade k povinnosti zaplatiť mu trovy odvolacieho konania v sume 235,78 eura. Napadnutý výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa považuje za nezákonný. Procesné pochybenie navrhovateľov nie je možné pripísať na ťarchu odporcu, pričom v konečnom dôsledku k uvedenému procesnému pochybeniu došlo konaním právneho zástupcu navrhovateľov. V žiadnom prípade nemožno súhlasiť s tvrdením súdu prvého stupňa, že pokiaľ by navrhovateľa zotrvali na svojom návrhu o určenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru, tak s veľkou pravdepodobnosťou sa mohli úspešne domáhať zaplata náhrady mzdy. Navrhovateľa sa jednoznačne dopustili porušenia pracovnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom, pričom na túto skutočnosť nemá žiadny vplyv ani to, že v trestnom konaní boli spod obžaloby oslobodení. Navrhovateľa ani po zotrvaní na svojom návrhu o určenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru, by v konaní o náhradu mzdy nemali úspech, nakoľko ich návrhu na určenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru okamžitým skončením by zrejme nebolo vyhovené. V predmetnej veci nie sú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd nemusel výnimočne náhradu trov konania celkom alebo z časti priznať.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľov v 1. a 2. rade navrhol napadnuté rozhodnutie vo výroku vo veci samej ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1 OSP potvrdiť. Uviedol, že s dôvodmi odvolania navrhovateľov sa nemožno stotožniť. V predmetnej veci neboli splnené podmienky pre priznanie náhrady mzdy navrhovateľom a to preto, že súd nerozhodol o neplatnosti skončenia pracovného pomeru s navrhovateľmi. Takéto rozhodnutie mohol súd urobiť len na základe uplatnenia neplatnosti rozviazania pracovného pomeru okamžitým zrušením na súde najneskôr v lehote 2 mesiacov odo dňa, kedy sa pracovný pomer mal skončiť týmto rozviazaním. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľa zobrali späť svoj návrh v časti určenia neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru, nevedia v súčasnej dobe preukázať, že odporca s nimi neplatne okamžite skončil pracovný pomer. Tým, že navrhovateľa zobrali svoj návrh na určenie neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru späť, nastala situácia, akoby takýto návrh ani nikdy nebol podaný a v prípade, že takýto návrh podaný nebol, má sa za to, že pracovný pomer sa medzi účastníkmi skončil, v danom prípade podľa okamžitého zrušenia pracovného pomeru, a to aj keby išlo o neplatné rozviazanie pracovného pomeru. Po uplynutí dvojmesačnej prekluzívnej lehoty sa súd už otázkou platnosti rozvázovacieho úkonu nemôže zaoberať, a to ani ako predbežnou otázkou.

V písomnom vyjadrení k doplneniu odvolania navrhovateľov v 1. a 2. rade odporca poukázal na to, že dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie, a keďže navrhovateľa svoje odvolanie doplnili až po uplynutí lehoty na odvolanie, nemôže súd na dôvody uvádzané navrhovateľmi v doplnení odvolania prihliadať. Skutočnosť, že navrhovateľa podali nový návrh na začatie konania o neplatnosť skončenia pracovného pomeru po tom, čo bolo zastavené konanie o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru prebiehajúce na Okresnom súde Topoľčany pod

sp. zn. 5C/61/1996, nebráni tomu, aby mohlo dôjsť k rozhodnutiu a právoplatnému skončeniu konania prebehajúceho pod sp. zn. 5C/61/1996 o náhradu mzdy.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal odvolanie navrhovateľov v 1. a 2. rade, ako i odvolanie odporcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia, za splnenia podmienok § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov v 1. a 2. rade nie je dôvodné a o tomto odvolaní rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti v spojení s opravným uznesením podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil a o odvolaní odporcu v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania rozhodol tak, že v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Predmetom konania je návrh navrhovateľov v 1. a 2. rade na zaplatenie náhrady mzdy titulom neplatného skončenia pracovného pomeru okamžitým zrušením. Návrhom doručeným na súd prvého stupňa dňa 04. 03. 1996 sa pôvodne navrhovateľ v 1. rade W. M. domáhal určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru zo dňa 22. 02. 1996 a náhrady mzdy za obdobie od 23. 02. 1996 do času, kedy mu odporca umožní opäť pracovať. V priebehu konania súd prvého stupňa uznesením vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 06. 06. 1996 spojil na spoločné konanie vecí vedené na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 5C/61/96 a sp. zn. 5C/62/96 s tým, že v ďalšom konaní bude predmetná vec vedená pod sp. zn. 5C/61/96 a v tomto konaní bude vystupovať ako navrhovateľ v 1. rade W. M. a ako navrhovateľ v 2. rade B. N.. Uznesením zo dňa 21. 09. 1998 č. k. 5C/61/1996-149 súd konanie v tejto veci prerušil do právoplatného skončenia trestnej veci vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 2T/90/97 (v ktorom konaní boli navrhovatelia obžalovaní zo spáchania trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, 4 Trestného zákona). Následne bola vec vedená pod sp. zn. 2T/90/97 prikázaná Okresnému súdu Nitra, ktorý rozsudkom zo dňa 27. 11. 2012 č. k. 2T/147/1999-1091 navrhovateľov v 1. a 2. rade ako obžalovaných oslobodil spod obžaloby Okresného prokurátora v Topoľčanoch Pv 348/96 zo dňa 20. 10. 1997 pre skutky, ktoré boli u navrhovateľa v 1. rade kvalifikované ako trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, 4 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona a u navrhovateľa v 2. rade ako trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, 2 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12. 02. 2013. Právny zástupca navrhovateľov v 1. a 2. rade podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 08. 03. 2013 oznámil, že navrhovatelia už nemajú záujem na tom, aby ich odporca zamestnával, z ktorého dôvodu nie je naliehavý právny záujem na určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru a v časti o určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru vzali navrhovatelia návrh späť. Naďalej navrhovatelia trvali na tom, aby súd rozhodol o ich nároku na náhradu mzdy z titulu neplatného rozviazania pracovného pomeru. Následne súd prvého stupňa uznesením zo dňa 21. 03. 2013 č. k. 5C/61/1996-288 v spojení s opravným uznesením zo dňa 09. 04. 2013 č. k. 5C/61/1996-309 konanie v časti o určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru zastavil. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 01. 08. 2013 po tom, čo Krajský súd v Nitre, rozhodujúc o odvolaní navrhovateľov v 1. a 2. rade, uznesením zo dňa 31. 05. 2013 č. k. 7Co/123/2013-322 uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení konania v časti o určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru spolu s opravným uznesením potvrdil. Následne súd prvého stupňa dňa 30. 09. 2013 rozhodol napadnutým rozsudkom.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 61 ods. 1 zák. č. 65/1965 Zb. Zákonníka práce, ak organizácia dala pracovníkovi neplatnú výpoveď alebo ak s ním neplatne zrušila pracovný pomer okamžite alebo v skúšobnej dobe a ak pracovník oznámil organizácii, že trvá na tom, aby ho ďalej zamestnávala, jeho pracovný pomer trvá i naďalej a organizácia je povinná poskytnúť mu náhradu mzdy. Táto náhrada patrí pracovníkovi vo výške priemerného zárobku odo dňa, keď oznámil organizácii, že trvá na ďalšom zamestnaní, až do doby, keď mu organizácia umožní pokračovať v práci alebo keď dôjde k platnému skončeniu pracovného pomeru.

Podľa § 64 zák. č. 65/1965 Zb. Zákonníka práce neplatnosť rozviazania pracovného pomeru výpoveďou, okamžitým zrušením, zrušením v skúšobnej dobe alebo dohodou môže tak organizácia, ako aj pracovník uplatniť na súde najneskôr v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa pracovný pomer mal skončiť týmto rozviazaním.

Ustanovenia § 61 až 64 zák. č. 65/1965 Zb. Zákonníka práce (účinného do 31. 03. 2002) upravovali nároky z neplatného rozviazania pracovného pomeru, ku ktorému došlo na základe dohody, výpovede, okamžitého zrušenia, prípadne zrušenia v skúšobnej dobe, pričom neplatnosť rozviazania pracovného pomeru uvedenými formami mohol tak zamestnávateľ, ako aj zamestnanec uplatniť na súde najneskôr v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa pracovný pomer mal skončiť týmto rozviazaním. Ide o lehotu prekluzívnu, ktorej uplynutím právo oprávneného účastníka zanikne a hmotnoprávnu, v rámci ktorej musí byť návrh o neplatnosť skončenia pracovného pomeru doručený súdu. Ak sa nepodal včas návrh o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru okamžitým zrušením, skončil sa pracovný pomer podľa jednostranného zrušovacieho prejavu, aj keď to bol neplatný právny úkon, platnosť rozviazania pracovného pomeru nemôže potom preskúmať súd. V prípade neplatnosti skončenia pracovného pomeru ide o tzv. relatívnu neplatnosť právneho úkonu, ktorej sa môže dovolávať len ten z účastníkov, ktorý je dôvodom neplatnosti postihnutý. Osobitná úprava nárokov z neplatného rozviazania pracovného pomeru v ustanoveniach § 61 - § 64 Zákonníka práce pritom vylučuje použitie všeobecných ustanovení o náhrade mzdy pri prekážkach v práci na strane zamestnávateľa podľa § 130 Zákonníka práce, pokiaľ ide o nároky zamestnanca, prípadne o náhradu škody podľa § 172 Zákonníka práce, pokiaľ ide o nároky zamestnávateľa. Náhrada mzdy podľa § 61 Zákonníka práce pritom nemá charakter ekvivalentu mzdy, ktorý si zamestnanec nemohol zarobiť preto, že mu zamestnávateľ neumožnil vykonávať prácu, na ktorú sa zaviazal podľa pracovnej zmluvy a ktorú bol aj schopný a ochotný vykonávať, ale má charakter satisfakcie voči zamestnancovi a súčasne sankcie voči zamestnávateľovi, ktorý bezdôvodne okamžite zrušil pracovný pomer so zamestnancom.

Po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je v napadnutej zamietajúcej časti vecne správne. Súd prvého stupňa správne a dostatočným spôsobom zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, a keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 219 ods. 2 OSP odkazuje. Súd prvého stupňa sa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia vysporiadal so všetkými právne relevantnými skutočnosťami majúcimi vplyv na posúdenie uplatneného nároku navrhovateľov v 1. a 2. rade.

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver, keď ustálil, že základ nároku navrhovateľov nebol daný, keď späťvzatie návrhu v časti o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru malo za následok taký záver, že pracovný pomer navrhovateľov v 1. a 2. rade skončil okamžitým zrušením k 22. 02. 1996 a to bez toho, že by sa jeho platnosťou, resp. neplatnosťou ďalej zaoberal súd. S ohľadom na túto skutočnosť potom súd prvého stupňa správne konštatoval, že navrhovateľmi uplatnený nárok na náhradu mzdy titulom neplatného skončenia pracovného pomeru nie je daný, keďže v zmysle ustanovenia § 61 ods. 1 Zákonníka práce ide o nárok z neplatného skončenia pracovného pomeru, keď základným a rozhodujúcim predpokladom vzniku tohto nároku zamestnanca je neplatnosť skončenia pracovného pomeru, ktorá neplatnosť musí byť určená rozhodnutím súdu. Späťvzatie návrhu navrhovateľov v časti určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru malo za následok tú skutočnosť, že o tomto nároku navrhovateľom už súd viac rozhodovať nemohol, pričom platnosť, resp. neplatnosť tohto úkonu nemohol posúdiť ani ako otázku predbežného charakteru. Tak, ako odvolací súd konštatoval vyššie, len rozhodnutím súdu je možné určiť neplatnosť skončenia pracovného pomeru a v prípade, že oprávnený účastník návrh na určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru nepodal, resp. nepodal včas alebo na podanom návrhu netrval, posúdenie platnosti tohto úkonu už nemôže byť predmetom predbežného skúmania súdu a na takýto právny úkon je potrebné hľadieť ako na platný. Nárok na náhradu mzdy, ktorý si môže oprávnený účastník uplatniť v zmysle ustanovenia § 61 Zákonníka práce, je možné posúdiť len v súvislosti s neplatnosťou skončenia pracovného pomeru ako nárok k tomu prislúchajúci, pričom právna úprava tohto nároku v zmysle ustanovenia § 61 - § 64 vylučuje použitie všeobecných ustanovení o náhrade mzdy podľa § 130 Zákonníka práce. Súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí zohľadnil všetky rozhodujúce skutočnosti z hľadiska posúdenia uplatneného nároku navrhovateľov a na ich základe

dospel k správne právnemu záveru, pričom svoje rozhodnutie i dostatočným spôsobom odôvodnil. S ohľadom na dôvody podaného odvolania navrhovateľov v 1. a 2. rade odvolací súd ďalej udáva, že spornou nebola skutočnosť, že by navrhovatelia v 1. a 2. rade návrh na určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru nepodali včas, t. j. v rámci plynutia zákonnej 2-mesačnej lehoty, avšak dispozícia s návrhom v tejto časti vo forme späťvzatia návrhu mala za následok to, že o tomto návrhu ďalej súd nemohol konať a rozhodovať a ani predbežne posúdiť platnosť pôvodne napadnutého právneho úkonu. V tejto súvislosti odvolací súd len zvýrazňuje, že lehota stanovená v ustanovení § 64 Zákonníka práce na uplatnenie nároku na súde je lehotou prekluzívnou, ktorá predpokladá uplynutie stanovenej lehoty na uplatnenie práva, v dôsledku čoho dochádza k zániku práva neuplatneného v stanovenej lehote. Záverom odvolací súd udáva, že na dôvody odvolania doplnené navrhovateľmi v podaní doručenom súdu dňa 03. 12. 2013 odvolací súd neprihliadol, nakoľko navrhovatelia rozšírili dôvody odvolania po uplynutí lehoty na odvolanie, pričom v zmysle ustanovenia § 205 ods. 3 OSP rozsah a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozhodnutím návrh navrhovateľov v 1. a 2. rade na náhradu mzdy zamietol, keďže základ nároku na priznanie požadovaného plnenia titulom náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru nebol daný, vec správne právne posúdil a jeho rozhodnutie je vecne správne. S ohľadom na dôvody uvedené vyššie preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Keďže rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo napadnuté odvolaním i v časti týkajúcej sa trov konania, a to na základe odvolania podaného odporcom, odvolací súd prejednal odvolanie odporcu a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania je potrebné podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 150 odsek 1 OSP, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Povinnosť hradiť trovy konania sa môže v jednotlivých prípadoch javiť ako neprimerane tvrdá. Ustanovenie § 150 odsek 1 OSP preto umožňuje súdu, aby v takýchto výnimočných prípadoch z dôvodu hodného osobitného zreteľa účastníkom, vedľajším účastníkom alebo štátu, ktorí by inak mali právo na náhradu trov konania, túto náhradu celkom alebo sčasti nepriznal. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie alebo náhodu. Keďže toto ustanovenie negatívne dopadá na účastníka, ktorý by mal inak právo na náhradu trov konania, jeho použitie musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácie. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať sociálnej situácie účastníkov. V takomto prípade súd musí prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť hradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím tohto výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy tiež treba brať také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadať na postoj účastníkov v konaní. Súd teda musí starostlivo posúdiť okolnosti konkrétneho prípadu.

V zmysle ustanovenia § 157 OSP rozsudok musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

Odvolací súd v danej veci dospel k záveru, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Súd prvého stupňa rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom

na ustanovenie § 150 ods. 1 OSP, keď dôvody hodné osobitného zreteľa videl v tej skutočnosti, že o neúspechu navrhovateľov rozhodlo procesné pochybenie - späťvzatie návrhu o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, pričom konštatoval, že s veľkou pravdepodobnosťou, v prípade, že by navrhovatelia zotrvali na podanom návrhu v celom jeho rozsahu, by sa mohli úspešne domáhať náhrady mzdy vo výške, voči ktorej sú trovy konania, ktoré odporcovi vznikli, nepatrné. Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvého stupňa s uplatnením ustanovenia § 150 ods. 1 OSP náležite nevysporiadal a dostatočným spôsobom neodôvodnil jeho aplikáciu na danú právnu vec z hľadiska posúdenia dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane navrhovateľov v 1. a 2. rade. Tak, ako odvolací súd uviedol vyššie, aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy len vo výnimočných prípadoch, pričom výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pokiaľ súd na rozhodnutie o trovách konania aplikuje ustanovenie § 150 ods. 1 OSP (je pritom povinný sa vždy zaoberať i možnou aplikáciou tohto zákonného ustanovenia), je potrebné presvedčivým a dostatočným spôsobom odôvodniť, v čom vzhladol výnimočnosť tohto prípadu a to, či už s ohľadom na danú vec, resp. účastníkov konania. Požiadavke riadneho odôvodnenia rozhodnutia však rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o trovách konania nezodpovedá. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti bude povinnosťou súdu prvého stupňa opätovne rozhodnúť o náhrade trov konania účastníkov a v prípade, že súd prvého stupňa dospeje k záveru o dôvodnosti aplikácie ustanovenia § 150 OSP, je potrebné dostatočným spôsobom odôvodniť skutočnosť, v čom videl dôvody osobitného zreteľa z hľadiska aplikácie tohto ustanovenia.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd prvého stupňa bude postupovať v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP tak, že svoje rozhodnutie náležite odôvodní.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.